

რედაქცია

პელიმონის ქუჩაზე, პრეტორიის ჩაიგეტოვის სასახლეში.
ბელის-მოსკოვი
რედაქციაში და სტ. მელიქონიძის სტამბაში.
ქალაქ ვარკეთილში მცხოვრებთათვის: В. Ткачов. Редакция газеты „Пробудь“.

გაზეთის ფასი

წელიწადში — 8 მან., ნახევარ წელიწადში — 4 მან. და 50 კაპ., თვეში — 1 მან.
ცალკე ნომერი — ერთი მუთლი.

ფროეზა

გამოდის კვირადღით, ოთხშაბათობით და პარასკეობით

განცხადება

მიიღება ქართულს, რუსულს, სომხურს და ფრანგულს ენებზე.

განცხადების ფასი

დიდი ასობით, ასობე — 1 კაპ., ასო-მთავრულით, პატრიონზე — 8 კაპ., ციცერონი, სტრიქ. — 5 კაპ. და პეტიტით — 4 კაპ.

თუ საჭიროება მოითხოვს, რედაქცია გასწორებს და შეამოკლებს გავრცედილ სტატიებსა და ლუბეკდული სტატია ავტორს არ დაუბრუნდება.

საქართველო

დღიური

მრ. შაბათს-დილის 7 საათიდან, დაიწყო სამხედრო გემნაზიის მისაღები ეგზამენი. მთხასს უმწვეილზე მეტი მსურველების რიცხვი ყოფილა და ვაკანსია კი მართო ორმოცი; რალა ლაპარაკი უნდა, რომ სასტიკი ეგზამენები იქნებოდა. და მართლაც, დამსწრე პირებისაგან გავიგანეთ, რომ ათი და თერთმეტი წლის ყმაწვილს კი არა, გემნაზიის მეორისა და მესამე კლასის შეგირდებსაც გაუჭირდებოდათ ზოგიერთ იმ მაგალითების გაკეთება, რომელთაც ამ მცირე წლოვან ბალებს აკეთებინებდნენო. შედეგი ჯერ არ ვიცით...

„ქვეყნის“ მე-96 № დაბეჭდილია უფ. მთიანეთის პასუხი ჩვენს გაზეთში საჩხერიდან დაბეჭდილ კორესპონდენტს, რომელმაც ცხატოცემული უფლის ნაჩაღნიკი ანბობს, რომ არამც თუ საჩხერის სიახლოვეს, არამედ მთელს ზემო იმერეთშიაც წელს არ ყოფილა მაგალითი მკლევლობისა ანუ გაცრაცვისა. — „წელს“ იწერება უფ. უფლის ნაჩაღნიკი 13 აგვისტოს, როდესაც ორი კვირით იმის წინეთ — მის უფლებში, ს. წევას მკლევლობა კი არა,

მთელი ომი იყო ხიდიბეგის მიერ დასა და წულუკიძეს და ამის მხლებლებს შუა! — მაგრამ ეს რა არის!? იმ ომში მართო ერთი კაცია ჯერ მკედარი და როდესაც სამი დაჭრილი კაციც მოკედება და ამ ამბავს უფ. უფლის ნაჩაღნიკი „მოსკოვის უწყებებში“ წაიკითხავს, მაშინ დაგვიწერს კიდევ „ქვეყნის“, რომ „ღროება“ ცრუვისო. — ამის შემდეგ ჩვენ ასე მოვიტყვიეთ: როგორც ზემო იმერეთიდან რამე ამისანა ამბები მოგვივა, „ღროებაში“ კი არ დაბეჭდოთ, არამედ ჯერ „მოსკოვის უწყებებში“ გავგზავნით დასაბეჭდათ, რომ უფ. უფლის ნაჩაღნიკს შევატყობინოთ, თუ რა ამბები ხდება მის სამმართველოში... მალე იპოვის კვალს, არა... ძარგი, რომ უფ. მთიანეთის „მოსკოვის უწყებების“ მორიდება (?) და პატრის ცემა (?) მინც ჰქონია...

მოსკოვის უწყებების მე-202 № დაბეჭდილია, რომ თუმცა ქოსტანტინოპოლში ბევრ გზით დაარღვიეს მჩმინანდლის პატრონის დაჭრილი ხმებიო, მაგრამ იქ მინც არ სჯერათო. — არ ემჯობინებოთ, რომ პატრონის თვით იტყოდეს რასმეს თავის მდგომარეობაზე და ამ რიგათ მოუღებდეს ბოლოს ამ ხმებსო? „მთიანეთის მოამბე“ (№ 184) ამხე უბასუხებს. რამდენათაც შეგვიტყვიან, პატრონისა ყოველ გვარა ღონის ძიება ხმარა, რომ დაერღვია ეს ხმები.

მაგ. ქოსტანტინოპოლიდან იკითხეს მისი უფმინდის მდგომარეობა და თავათ უბასუხა, რომ, როგორც თვისი ტანმართელობის, ისე მდგომარეობისაც რუსეთში სამყოფათ ყმაყოფილია. მაშასადამე, თუკი პატრონზე ყოფილიყო დამოკიდებული ამ ხმების დარღვევა, აქამდისინ ისინი უნდა მოსპობილიყო. მაგრამ ნათლათ ჩანს, რომ ამ ხმების მიზეზი უბრალო და უანგარო სიცრუეე კი არ არის, არამედ პოლიტიკური ინტრიგაა, რომელსაც საფუძვლათ განზრახული და მზაკერული სიცრუეე უდევს. ამისთანა ხმების მოსასპობლათ რაც უნდა ჰქმარიტება სიტყვა, ან იტყვიან — სიცრუეეაო და ან ნაბრძანებოა — ასე სიტყვიო!

„მთიანეთის მოამბე“ ამავე ნომერში ადგილობრივ დაჭრილთა და ავანტურათ შემართა მზრუნველი საზოგადოების მმართველობას ურჩევს, რომ სერბიაში გაგზავნოს რამდენიმე ჩვენი განთქმული ჰრილოვის ექიმები (ხარურგები). — ჩვენის მხრით ამაზე შეგვიძლია დაეშუროთ, რომ ჰრილობის ამ განთქმული ექიმებთ შორის იმერეთში მურმანიძეების გვარი იყო ნაქები რამდენათაც ვიცით ეს გვარი თითქმის გარდაშენდა, გარდა ერთის ძმისა, რომელიც იმერეთის იორეგულიარულ პრლკში ითვლება ექმათ. ამას ვერ აქებენ ისე, როგორც მისს ძმებს,

მაგრამ როგორც სვიმონ მურმანიძის ძმას, მინც სამყოფათ თაყვანის მცემელნი ყავს. * * * ჩვენ არა ერთხელ გამოგვიცხადებია „ღროებაში“ რომ ავტორისაგან ხელმოწერილი ორი სტრიქონიც არაფელი დაიბეჭდებათქო. ამავე სიტყვებით მივმართათ ვხლა „მთიანეთის“ სასულიერო სასწავლებლის ერთს წევრთაგანს, რომელსაც უ. მ. ჩინიტაურელს პასუხს სწერს „ღროებაში“ დასაბეჭდათ, მაგრამ ნამდვილი სახელი და გვარი კი არ გამოუცხადებია პასუხზე. — შოველს სტატიასზე, გარდა პსევდონიმისა უნდა იყოს კიდევ მოწერილი ნამდვილი სახელი და გვარი, რომ რედაქციამ იცოდეს.

მადლი ღმერთს! როგორც იქნა ევლირსეთ, რომ უფ. ღობროვოლსკი მინც შეგვატყობინებს, მთიანეთის ერთ-დღიური აღწერის შედეგს, რომლის გამგე და ხელშემწყობი ის იყო. — რადგან ჩვენ გვესმოდა, რომ ის — სანამამ „აღწერის“ თაობაზე რალაც დარჩენილს ფულს არ მიიღებდა, საილამაც რიგი იყო, მანამდისინ გამოცხადებას არ აპირებდა იმის შედეგისას. ღღეს კი აცხადებს, რომ ვინც მონაწილეობა მიიღო ამ „აღწერაში“, 21 აგვისტოდამ იმათ ფული დაურიგდებათ ამ და ამ წესითო, მაშასადამე სრული იმედი

ფაღონი

მოკითხვის წიგნი

ძვირფასო მეგობარო! ეს არის შენგან წერილი მივიღე, რომელიც მეტად სასიამოვნო დარჩა ჩემთვის. ჩემს ამბავს ჰკითხულობ. ღპერთმა მოკითხვა ნუ მოგიშალას, მაგრამ მე კი ვერა ვარ კარგად. — ამდენი ხანია მთელს იმერეთში საშინელი სიცხეა. აღმოსავლეთი ისეთს ქარს გვიგზავნის ხოლმე ხშირად, რომ დაამტვრია ყველაფერი და მისგან აყენებული მტვერი თვალებს გვიცხებს; ამ დროს დასავლეთი, წინააღმდეგ ჩვენის მოლოდინისა, (ყოველდღეს მოველით წვიმას), ნიადაგ მოწმენდილია; თითქო დაგვიცინისო, და ერთს წვეთს წვიმას არ გვიგზავნის. არც ჩრდილოეთი და სახრეთი გვეწყლობენ, მაგრამ ეს სრულადაც არ არის გასაკვირველი, რადგანაც ამ ადგილებში მყოფთ ზღვების გაღვინა ჩვენზე ისპობდა თუ სიმორთო და თუ სხვა...

რემოვებებით. მაგალითად ავიღოთ ჩრდილოეთი: თუმცა ჩრდილოეთში ოქტენა, — მაშასადამე წყალი ბევრია — მაგრამ მზე იქ ძლიერ სუსტად ათბობს და უსათუოდ ვერ შეუგრძობებია ბევრი ორთქლი წყლისა, რომ ჩვენც გვარგოს; ამას გარდა ქვეყანის მთებიც იმნაირად ატუხულებს, რომ არაფერს შემთხვევაში არ გაუშვებენ რასმე ჩვენკენ. მაგრამ ერთში კი ხელს უნდა გვიწყობდნენ ქვეყანის მთები: ჩრდილოეთის ცივმა ჰაერმა ვერ უნდა გადმოატანოს მათ ვერ მოაწიოს ჩვენამდე, მარამ და სიცხემ, უწყობობამ და მტვერმა სწორედ შეგვაწუხებს; პურის მოსაეაღს მთელს იმერეთში მცირეს ამბობენ; სიმინდი ქარმა წაახდინა, და არ ვიცი, რა გვეშველება. იქნება ღვინის მოსვალმა ივარგოს. ამნაირმა ცუდმა ტაროსმა არც ჩემს სიმრთელეს დაყარა ხერიო; ავად შევიქნენი და ძლიერ ვსწუხებარ; ნიადაგ სიცხე მაქვს, ავერ გადამრეგს სულ, და ერთი წვეთი ძილი არ მეტარს. ბარბოს სიმორთობა ხმარა...

ძილის მოსაგერელად, მაგრამ არ მოგტყვის ჰირი, მე ძილი არ მეღირსა... ჰო, მართლა კარგი რამ მოამაგონდა! უნდა გაგაცნო ერთი ახალი საშუალება ძილის მოსაგერელად, რადგანაც, — როგორც საზოგადოთ სხვა საშუალება არ იცი ძილის მოსაგერელი, — აგრეთვე არც ეს გეცოდინება არც შენ, და არც ჩვენს მეგობარსა და მოამბეს სხვას. რასაკვირველია შეუარაცყოფად არ შიიღებთ ჩემგან ამ უცოდინარობის ჩვენებას. მეგობრობას თაუ დაეანებოთ, ისეც რომა ესთქვათ, მნაირი უცოდინარობა შესანდობია, არაა საზრახისი ჩვენში არაფისთვის, რადგანაც არაფინ საჭიროებს ჩვენში ამ წამალს, სისულელე არ იქნება, რომ შეუდგეს მის გამოკლევა და გამოჩხრეკას. მისაც ძილი ენატრება ეგ წამალი მას უნდა, თორემ ჩვენ გაღვიძება გვენატრება ხომ?

ახალი საშუალება ზღაპარი არისო, ამბობენ. შეელანი ამბობენ, რომ ნამდვილი საშუალებააო, მაგრამ მე კი ვერ დამარწმუნენა ჯერ. დასწყველოს ეშმაკმა, ერთხელ ვსინჯე და არა გამოვიდა რა. მაგრამ იქნება რამე პირობა დავაკელი? აბა ვნახოთ. მრთხელ, როდესაც ძილი გამიტყვდა საშინლად, დაუძახე ჩემს პატარას დას და შევეხეწე, რომ ზღაპარს მოჰყოლოდა. ის ჯერ არ აპირობდა თქმას, ფენი გაიდგა: — რას ამბობ? შენოტელა კაცი-სათვის ზღაპარი გამიგონია? მითხრა მან. — მართალია, ჩემო დიაკო, მაგრამ რა ექნათ, თუ უიმისობა არ შეიძლება? მიუუე მე; ბოლოს როგორც იყო დავაჯერე და დაიწყო: „იყო და იყო, იყო ერთი მშენიერი ჭალა, რომელიც თავის სიმშენიერთ ედემსა ჰგავდა. იქ ჰსცხოვრებდნენ სხვა-და-სხვა გვარის ფრინველები, იყვნენ სხვა-და-სხვა ნაირნი მხეცები. შეელას თავისი ადგილი

უნდა გვექნოდეს და ჩვენთან ბევრს სხვასაც, რომ ამ ცოტა ხანში რას-მეს ვეღირსებით, თორემ ეს ერთ-დღიური აღწერა აგერ ერთ-წლიურ აღწერათ გარდიქცა.

„დროების“ კორექტივები

პარტილიდამ იმპრიატივინი. აგვისტოს 4-ს. (დასასრული) მშენებელი რომ არის ეს სოფელი ბუნებითი სილამაზით, სიმდიდრით, რომ ხალხი ისეთი მშენებელი ესხას. მაგრამ ამას რას ვამბობ? შოველს ჩვენს ობ-ერა-კენესაში, ჩვენს სიცილ-ტირილ-ში ის ისმის, რომ ჩვენი ქვეყანა ყოველიფრად შეშეკულია, რომ უხეი-როები არ ვიყენებთ, რომ ჩვენ ღირ-სნი ვიყენებთ იმის შეიღობის და, რასაკვირველია აქაც ეს უნდა იყოს.

როგორც უნდა იყოს, მაგრამ მე კი გულს მიწყლავდა იმის ყურება! ხელ-უხლებელ ბუნებას შეწყურებს ხელ-გულ დაკრფილი, ღრმა წარსუ-ლის ყმაწვილი, უმეცარი ხალხი. დიდებული მეცხრამეტე საუკუნე კიდევ თავდება, არც საშუალო საუკუნე-ებისაა რა... წერა-კითხვის გავრცე-ლების კითხვა აქ ჯერაც არ აღძრუ-ლა, ბოროტ-მოქმედება დიდის გამ-ჭრიახობით და ხელოვნებით ღვივის. ბავლენიანი პირები იქ დაუდევრო-ბით, უზრუნველობით განისვენებენ, და უბრალოდ კლავენ ამ მშვე-ნიერ დროს, რომლითაც, ვინ იცის, რამდენ კეთილს შესძენდნენ დაცე-მული ხალხის გონებას.

აქ უკოლა არც ყოფილა და არც არის. როგორც შევატყვე, გონიერი კაცისთვის აღვილია ხალხს ჩაგონოს და უკოლა გააკეთებინოს. (და ცოტა საქმე იქნება ამდენი სოფლების *)

*) აქ მართა აბაშაზედ არ ვამბობ; საზოგადო მთელ საჯავახოზედ ვამბობ, რომელიც რამოდენიმე სოფლებიდან შეს-დგება.

ხალხის კეთილ გზაზედ დაყენება? მაგრამ ვინ არის კაცი, სადარის გუ-ლის ტკივილი!

მით წვიმიან დღეს, დილით, რო-ცა ისევ კარგათ ზნელოდა, გამოვე თხოვე მე ამ ჩემს ძვირფას სოფელ-საც. იქიდან ცოტა უფრო დამშვი-დებული წამოვედი. სამტრედიაში მე ერთმა ჩემმა ნაცნობთაგანმა მომა-გონა, რომ ურიგო არ იქნებოდა მუთაისშიაც გაველო. მე დავთან-მდი.

აქ ერთმა უხეირო შემთხვევამ გააუგებურა ჩემი ტკბილი მოგზაუ-რობა. სასარგებლოა ზოგიერთ მკი-თხველებსათვის ამ გარემოების გა-ცნობა. აი საქმე რაში იყო:

ბილეთის აღების დროს მტაცეს ხელი და გამაქანეს სტანციის კან-ტორაში. რაო და თურმე ყალბი ვერცხლის ფული იბოგნეს ჩემს ფუ-ლებში. მხლა უნდა გაგზნობოთ, სხვაც ხომ არა გაქვსო. ძლივ-ძლივ გამიშვეს. მე იმ დრომდის არ ვიცო-დი, როგორი უნდა ყოფილიყო ყა-ლბი ფული.

მუთაისის სტანციიდან რომ მიე-დიოდით მუთაისში, მშენებელი წვი-მა იყო. ძარგი რომ არის ამისთანა წვიმაში დარბაისლურათ ხმა მალლა ბანსობა, თუ წვიმის სუსხს არ გრძ-ნობს კაცი! ჩემს მგზაურებს გაუტკ-ბათ „ომნიბუსით“ მგზაურობა და ჩამოაგდეს გულ-მტკივნეულათ ლაპა-რაკი იმაზედ, თუ რა სარგებლობა, ან ვნება მოაქვს რკინის გზას ჩვენი ქვეყნისთვის. შევლას შებრალება მიენიჭა ამ ლაპარაკში: ვატყობის ხე-ნებაზედ ისეთნაირად აღიძრა ერთი მოზაასეთაგანი, რომ კინაღამ ტირი-ლი დაიწყო. მხოლოდ გლენები კი, საწყალი გლენები, ვერ იმსახუ-რებდნენ სიბრალოლს ამათ გულში.

მივედიო მუთაისშიაც. საწყა-ლი მუთაისი! დაღვრებით უცქერის

კვალში მიმავალს მრისხანე რი-ონ, რომელიც, მოზორდება თუ არა ამ ადგილს, ქვებზედ თავ-პირ დამტრეული, დაღლილი დინჯდება და მიიკლავება დასაფლეთისაკენ თვალ-უწყედნელ მწვანე ჭალებში. ცოდეა არ არის მუთაისო. მით-ქო ყველაფერი სტოვდეს იმას; ხან - და - ხან კი მწუხარებით მოუ-ხედავენ უკან და ამ მოხედვაზედ ტირილით შებლაღლებს მუთაისი, რომ თუ საჩქაროთ რკინის გზის ტოტი მაინც არ გამომიგზავნეთ, ჩემი სი-ცოცხლე დადი ხნის აღარ იქნებო. ბიკეთებენ კიდევ ამ გზას, თუ რა-მეს უშველს! მაგრამ არ ვიცა!..

თავისი წინდახედულობა და ტკე-ნობა კიდევ ეტყობა ქალაქს. რომ მშვიდობიანობა დაიცვას, მუთაისი ხელოვნურათ თვალ-ყურს ადევნებს, რომ საეჭვო ხალხი არ შეეპაროს, რომ არ გაირყენას საპატარძლო ქალაქი; მაგრამ ამდენ სიფრთხილში სულ კი და-ცალა და?

მართლა, თუ მუთაისის ქალაქში ღამის გათევა მოგინდესთ, ვახშმის შემდეგ, სანამ დაწვებოდეთ, მზათ იქონიეთ ერთ ნაკუწ ქალაღზედ შენი ვინაობა დაწერილებით აწერი-ლი და ადრევე ჩააბარე ბინის პატ-რონს, თორემ იქნება ისეთ დროს მოგთხოვონ, რომ გულ-და-გულ ძილში იყო, და არ არის კარგი და არც შენ გამება ძილი დაგიფრ-თხონ!

აბაშელი

უორაპანიდამ; 12 აგვისტოს. ჩვენ-ში გლახა ამბავი და უსიამოვნო შემ-თხვევები უფრო ბევრია, ვინმდის კარგი. მრავლდება ერთმანერთში შუ-რი, სიძულილი, ცემა-ტყევა, ხანჯ-ლებით, ჩეხა და მასთან ხშირი მკე-ლელობაც.

ამ ნაირი შემთხვევა მოხდა ჩვენ-ში წასულს იელისის თვეში. ჩვენი მეფეების შთამომავალს

მყუდროდ. ბუნების მშენებლებს და სიმდიდრეს ამ ქალაში ემატებოდა კიდევ მგალობელთ ჩიტთა განუწ-ყვეტელი ჭიკჭიკი. მშენებელი რომ იყო აქ ცხოვრება პირველად, მაგ-რამ ბოლოს ბევრი ცუდი მოხდა აქა-ურ მცხოვრებლებთ შორის.

მითხელ ერთმა ლამაზმა ჩიტმა ბუ-დე გაიკეთა აქ ხის ტოტზე, შიგ ჩაპ-დეა კვერცხები და დაჯდა ზედ. სა-წყალი ჩიტი სრულიად დაიმედებუ-ლი იყო, რომ ეს ბუდე იქნებოდა მისი თავშესაფარავი, სადაც ის ტკბი-ლად გაატარებდა რამდენსამე წამს მოკლე ცხოვრებისას, და ჰზრდიდა შეილებს და დააფრენდა; ნიადაგ ჰფრი-ნავდა; როდესაც შეილები გამოჩე-კა, მაშინ ერთი ათად შეიქნა მისი მზიარულება. თუმცა დედას შრომა ჰსჭირდებოდა შეილებისათვის საკენ-კის შოვნაში, მაგრამ ამ შრომას სრუ-ლიად არაფრად ავდებდა მომლოდნე მისი, რომ ის რამდენსამე თავის მზ-გავსს, მალხაზს და ცქვიტს ჩიტებს დაჰზრდის და დასტოვებს ქვეყანაზე.

ამ საქმეს ვინმე მოუშლიდა; არ იცო-და, თუ რა უბედურება უმზადდებოდა.

მართლაც, ერთს დღეს ამდგარა ერთი კაცი, დაუკავებია თოფი ხელ-ში და წასულა ამ ქალაში სანადი-როდ. აქი გაუწყრა ღმერთი და მიად-გა ჩვენი ჩიტის ბუდე! ამ დროს დედა ბუდესთან იჯდა ტოტზე და მშენებლის გალობით უტკობდა სმენას თავის ნორჩ შეილებს უცებ იგრიალა თოფმა და საწყალს ჩიტს სულიც არ დაჰყოლია მიწაზე.

ამ დროს იქ თურმე ახლოს მე-ლია ჰმძანდებოდა, რომელიც თავი-სუფლად ჰსტუქნიდა ერთის საწყა-ლის გლენის ოჯახიდან მოტაცებულს ქათამს და ტუჩი მისი ბუმბულით ჰქონდა შებუშბული. თოფს ხმა-ზე ქათამი ბუჩქში დამალა და წაიწია იქით, საიდანაც თოფის ხმა მოსმა და, დაინახა კომლი თოფის და მონადი-რე, რომელიც ის იყო მოკლულს ჩიტს იღებდა. მერმე ზევით შეიხედა მელიამ და დაინახა ბუდე, საიდანაც საწყლად გადმოიყურებოდნენ ჩეილ-ნი ობლები. ამნაირის უღმრთო მო-

ქმედებით მელიას ვითომ გული გა-უსქდა, მიუხელოვდა ბუდეს ძირში, დაცუცქდა და მიჩერებულმა ობლებ-ზე დაიწყო ასე:

მხ, ღმერთო ჩემო! რამდენი გულ-გაქევებული კაცია ქვეყანაზე! რა-მელი პატრონანი კაცი ჩაიდნეს ამი-სანა მხეცობას! იმ კაცმა მოჰკლა ახლა არა მართო ერთი, არამედ რამ-დენიმე სულიერი; დედის დაღუპვა, ხომ შეილებსაც დაჰლუპავს, რადგა-ნაც გამზრდელი არ ეყოლებათ? მინ უნდა დაიფაროს საწყლები სიცივისა-გან? მინ უნდა უზიადოს საწყლებს საკენკი? მინ უნდა შეაქციოს საცო-დვაევი ტკბილის სიმღერით? შო-ველს სულიერს, ამის შემხედვარეს, ცხარე ცრემლი თვალიდან უნდა გად-მოცივდეს და იძულებული ამნაი-რის ბარბაროსულის მოქმედებით უნ-და მიიღებდეს ის მონაწილეობას ამ საწყლების აღზრდაში. მერმე, როდესაც წამოიზრდებიან თითონ იცხოვ-რებენ თავისუფლად. დიდად კეთი-ლი საქმეა ამათი დახმარება, დიდად! მხ, გული მიწუხს მათს შემხედვა-

კნიაზ ალექსანდრე ბელოვსკის, ყავს ცოლათ ჩვენ მიღვე მცხოვრე-ბის თ. ლენტორ ვულუკიძის ძმის შვილი. ის კნენა არის მამკვილე თავის მამისა და მე მესამედე კ. ვუ-ლუკიძისა.

რადგან კნენას ნაწილის მიღებით მამული შემცირდებოდა, ამისათვის კ. ვულუკიძეს სურდა ფულათ გა-რიგებოდა მის ძმის წულს, რომელ-მაც აძლია 6000 მანეთი.

ა. ბ. და კნენასაც, როგორც ამ-ბობენ, თურმე სურდათ ამნაირი გა-რიგება, მაგრამ ზოგიერთმა უსაქმომ და შფოთის მოყვარემ არ მოახდინა მათ შორის ამ ნაირი გარიგება.

კნენა ბაგრატიონისა მამულს მო-ევატრონა, მაგრამ ვულუკიძემ დავა გაუწია, არ მიუშვა მამულზე, ვითომც კნენა ბაგრატიონისა არ არის მემ-კვიდრე მისის მამისა.

ის მოქმედება სინილის წინაღ-მდეგია ვულუკიძის მხრით, მაგრამ, როგორც გაგვიგონია, ეს დავა იმა-ში მდგომარეობდა, რომ ფულათ ფი-ქრობდა ვულუკიძე თავისი ძმისწუ-ლის დაკმაყოფილებას და მისი ძმის სოულობის შესაკუთრებას.

ამ მემკვიდრეობის ცნობაზე და-ვა იყო, მაგრამ სასამართლომ კნი-ნა მაინც იცნო მემკვიდრეთ და გა-უნაწილებელათ ჩააბარეს მამული.

თეთ ბაგრატიონი არ არის შფო-თის მოყვარე, მაგრამ მას ყავს თა-ვის სასახლეში ოთხი ძმები ხიდიბე-გიშვილები. ამ კაცებს ხელში ყავსთ დაქერილი თეთ ბაგრატიონი და მი-სი მამულიც, და როგორც სურსთ ისე ამოქმედებენ.

კნენა ბაგრატიონისამ მიიღო თუ არა მამული, მაშინვე მოინდომეს ხილისბეგიშვილებმა ვულუკიძის გა-ჯაფრება და ერთგულობის დამტკი-ცება ბაგრატიონისათვის.

იელისის 28 სამნი ძმები ხილის-ბეგიშვილები ორმოცის კაცით წა-

რეს! ხომ მართალია, რაც ესთქვი!“ ჰკითხა მელიამ ვილა-ცას, მიჰსწია რა ტუჩი გვერდზე.

ამ დროს მელიას კული გაფაცურ-და, გაექნია—გამოექნია, მერმეთ მიწაზე დაეფართხუნა და დაემოწმა მელიას:

— სწორედ ჰეშმარტებას ლა-პარაკობ.

„მაფუტდა ქვეყანა!“ ზანაგრო მე-ლიამ. „საღლა ან კაცში, ან მხეცში კეთილი გრძობა?! შევლანიგალორ-მუტლავდნენ, აღარ ჰსჯერდებიან თა-ვის მამულს, თვის ქონებას, უნდათ სხვისიც თავისას მიუმატონ და ამ ჰაზრით შეცუღნი შევარდებიან სხვა ცხოველების ცხოვრების წრეში, გაჟღერენ მათ და თავზე დააძლებიან. რა უჭირდა ახლა იმ მონადირეს, რომ ეს საწყალი ჩიტი არ მოეკლა? ძრო-ხები ბევრი ჰყავს სახლში, ვირები, ღორები და ბატები: რატომ ისინი არ იკმარა? აბა, მხეცებო, მოგროვ-ლით და ვიზრუნოთ ამ საწყალ ობლე-ბისათვის! ზოგმა საქმელი ვუშოვოთ, ზოგმა სიცივისაგან დაეფაროთ, და

ვიდნენ შულუკიძის იმისთანა ტყეში, ხეების მოსაჭრელათ, რომე—იცი გა-
ჯაგრებდა და შეაწუხებდა შულუ-
კიძეს. მივიდნენ თუ არა ამ ტყეში,
შულუკიძემ დაითხოვა ხიდიბეგიშვი-
ლები. შთხრა, ჯერეთ არ არის რი-
გი ამ თვეში ტყის მოჭრისა, რადგან
ტყე წახდებოდა და მერე—თუ დაჩა
ბაგრატიონს, შეუძლია გაიყოს მი-
სი ნაწილი და მოსჭრასო.

ამ სიტყვების შემდეგ ხიდიბეგი-
შვილები სახლში მისული, კიდევ
უკან დააბრუნა მათმა უფროსმა ძმამ;
თვითონ თან წაჰყვა და თან იახლეს
კიდევ რაოდენიმე ღვინით დამთვრა-
ლი კაცი, როგორც ამბობენ, თი-
თო კაცს ორ-ორი კეტი ეკავათ
ხელშიო.

ამ ტყეში მოსრულდეს, შულუკი-
ძემ გაუმეორა ზემორე სიტყვები, მა-
გრამ ხიდიბეგიშვილებმა, მაინც უბრ-
ძანეს მუშებს ხეების წაღება. შულუ-
კიძემ ნება არ მისცა, მაშინ მიცვი-
დნენ და ოთხივე ძმებმა ერთბაშით
დაურთეს ხანჯლები და რვა ალაგს
დაჭრილი და კეტებით დამტვრეული
შულუკიძე დასცეს ძირს.

ამ ჭრილობას კიდევ არ აკმარეს.
დაკვლა სდომებოდათ, მაგრამ შუ-
ლუკიძეს ახლდა თან ოთხი აზნაურ-
შვილი და ერთი გლეხი. მანე მიე-
შველენ, მაგრამ ბევრი ვერა გარი-
გესრა, გარდა იმისა, რომ დაკვლისა-
გან კი იხსნეს შულუკიძე.

შულუკიძის მომხრეები, მიძიდდ
დასჭრეს ხიდიბეგიშვილებმა. მართი
მათგანი პრავმლიძე მოკვდა კიდევ
მეოთხე დღეს.

როგორც გამოცდილებს ამ ნაირს
ჩხუბში, ხიდიბეგიშვილებს შესანი-
ნიშნავე ზრდილობა არ მიცემიათ.

ამ საქმის გარემოებას გამოამედი-
ბელი იძებს, კიდევ დააკავეს ორი
ძმები ხიდიბეგიშვილები, მაგრამ ცო-
ტა ხანს შემდეგ გაუშვეს. ხალხის
თვალში ამით გაშვებას და გამართ-
ლებას ცუდი გაგონება აქვს და ექნება.

ზოგმა ეუგალობოთ ტყბილად“. ამ
დროს სიომ შემოაუბერა, ბუდე გაა-
ქან-გამოაქანა, ეტყობოდა ბუდე ჩა-
მოვარდნაზე იყო. მელია აწრიალდა,
თითქო საწყალთ ჩიტების მდგომა-
რეობა აწუხებდა. შტებ ბუდე თავის
მდგმურებანათ ძირს დაეცა. მელი-
ამ იმ წუთში პირი სტაცა ბუდეს და
წაიღო ჩიტებიანათ ბუჩქებში. მრთ-
საც აღარ დაჰსჯერდა, ყველანი წაი-
ღო ერთად ბუდით. მაშინ იქ მდგომთ
სხვა-და-სხვა მხეცთაგან,—რომელნიც
მელის სიტყვებმა შეაგროვა, წამოდ-
გა ერთი და მესამე: „ჰო, ასრულდა
ჩემი სიტყვა: „მგელს მგელობა და-
ერქვა და ტურამ ქვეყანა დააქცია“.
რამდენჯერ მითქვამს, რომ მელია
ცუდი სულიერია? ის კუდიანი, ისე
გულმტკივნეულად რომ ლაპარაკობ-
და იმ ჩიტის ბლარტებზე და მოწადირეს
ამაგებდა, თავის თავზე რას იტყვის,
რომ სორო გამოვსებული აქვს სხვა
და სხვა ცხოვრებით. თოფის გაგარ-
დნის წინათაც ქათამს შეეჭყვოდა
ის კუდიანი, ის! ახლა ხომ გჯერათ,
რომ მელია ქვეყნის დამტყვევა? არა,

ბამოძიება არის, მაგრამ სიმართ-
ლის გამოკვლევა, როგორც სხანს
გაჭირდება. მრთავე მხარე თავიანთ
სიმაართლეს მოწმებით ამტკიცებენ;
შეიძლება მართალი მხარე მტყუნის
მოხერხებით და მოწმების სიმრავლით
დაიჩხვროს.

ძნენა ბაგრატიონისა, ძლიერ კა-
რგს იწებებდა, რომ თავისი ქმა-
რი დაეთანხმებინა, სხვის სიტყვას არ
აჰყოლოდა და თავის ბიძას გარი-
გებოდა.

დღეს აქ ერთიდა მხოლოდ ჯი-
ბრის საქმეა, თორემ ბაგრატიონი, რო-
გორც დიდს მამულის მებატრონე,
დღესაც უარს არ იტყვის გარიგება-
ზე. მაგრამ სამწუხაროთ ამ კეთილსა-
ქმეზე მას სხვანი არ მიუშვებენ.

ჩემის ჰაზრით ის ექვსი ათასი მა-
ნეთი უფრო სასარგებლო და გემო-
იანი იქნებოდა, ვინემდის ამ ნაირი
სისხლის ღვრით და ერთმანეთის ამო-
წყვეტით მამულის მიღება.

ბაგრატიონი ბევრის თვალში
მოსაწონ ყმაწვილათ ითვლება, მაგ-
რამ ამ ხიდიბეგიშვილებისა გამო ბე-
ვრი კაცი ემდურის. მრ გზის მოინ-
დომა უფხდის მარშლობა და საზოგა-
დოებას თითქმის სურდათ ამოერჩიათ,
მაგრამ, რადგან მარშალი ხიდიბეგი-
შვილები იქნებოდნენ და არა ბაგრა-
ტიონიო, ამისათვის ორივეჯერ ააცი-
ლეს ამ საქმეს.

მართის სიტყვით უ. ბაგრატიონი,
რომ ამ ხიდიბეგიშვილებს მოშორ-
დებოდეს, მაშინ ბევრი მისი ქვეყნის
კაცი, მისი მადრიელი შეიქნება.
დღეს კი მასთან ბევრნი უკმაყოფი-
ლოთ არიან.

ხუთთუა მეზობელი.

რუსეთი

მოსკოვიდამ იწერებინა „ბირჟის
უწყებაში“, რომ იქ გადაცელილია 2-ს
აგვისტოს ბუნების გამოამედიბელი
პროფესორი პ. ი. მანგერი.

ძმანო ოთხფეხნო და ორფეხნო ცხო-
ველნო, ნუ დაგივდია უყურადღე-
ბოდ ჩვენ ამ ჭალის თანა მცხოვრე-
ბლები. ისინიც ბუნების გაჩენილნი
არიან; ოთხფეხია, თუ ორფეხი—ეგ
სულ ერთია. შევლას აქვს უფლება
ამ ჭალაში თავისუფალის ცხოვრები-
სა. თუ ჩვენი თანამემამულე, ჩვენი
მეზობელი დაჩაგრულია ვიგანაც
უნდა იყოს, ჩვენ თუ სულიერები
ვართ და რამოდენიმეთ ოთხფეხთა და
ორფეხთა სიყვარული გვაქვს გულში,
მაშინ იმათი ჭირი, ჩვენს საკუთარ
ჭირად უნდა ჩავსთვალოთო და ყვე-
ლაფერში შეგწეობა გამოაუფროთ.
პრა, ცხოველებო, ასე არ ვარგა. პი-
რა არის საქარო: შევეგროვდეთ ყვე-
ლანი და წავიდეთ იმ მელიას სო-
როსთან და ამოვსთხაროთ მას კი-
სერში მისი სამაგელი ყოფა-ქცევა-
სოროს ორი შესავალი აქვს. მრთვე
მხრიდამ მივადგეთ, მელიას ტენი
აებნევა, რადგან. ც უნდა იტრიალოს
იქითა და აქეთ. ამ დროს უსათუოდ
ერთი რომელიმე ძალი მოავლებს

მოსკოვის ქალაქის გამგეობას,
როგორც „რუს. უწყება“ ამბობს, პო-
გოდინის სულის მოსახსენებელად
დაუნიშნავს 300 მანეთიან ბსტი-
პენდია, ისტორიკო-ფილოლოგიურ
ფაკულტეტზე, რადგან ის ერთგუ-
ლად მსახურებდა როგორც მეცნი-
ერებას, აგრეთვე ქალაქს, ვითარცა
ქალაქის სამსჯავრო დეპუტატი!

მოსკოვის გამგეობა

— პოლტავის გუბერნიად იწე-
რებინა ერთს გაზეთში შემდეგ ამბავს;
ქალაქს მირგოროდში ერთი მღე-
დელი, როცა სწირვიდა შეიშალა.
ბალო თუ არა საბრალო მღვდელმა
ალაველის კარები, მის ნაცვლად რომ
„შიშითა ღვთისათა და სარწმუნოე-
ბით მოვედით“ ეთქვა, აღიპყრა ხე-
ლები და სთქვა: „მე თქვენ არ გა-
ზიარებთ... მირგოროდის ჭები, და
ღვინო მოწამულულია... ილოცეთ!...
მე ბევრი მტერი მყავს, მაგრამ მეგო-
ბრებიც არ მაკლია“ და სხვა. მაგრამ ეს
კიდევ არასფერი; შეხედა თუ არა შუა
ეკლესიაში კახაკს შაპოჩკას, მაშინ-
ვე მივარდა, სტაცა ხელი და გაიყვა-
ნა ეკლესიიდან დასაველეთის კარებით.
შემობრუნდა ისევე და ამბიონზე, დაეცა
როცა იაყვანეს და ცოტა სული მო-
იბრუნა, შებრუნდა საკურთხეველ-
ში, აიღო სასმისი და ძაბრით გადა-
ასხა წმ. საიდუმლო რ: ლაც შუშაში;
აიღო მერე ეს შუშა და ამტერია სე-
ბისკვერი და ზედ გადაასხა შუშიდამ
წმინდა საიდუმლო; მერე ეს დაალა-
გა სინზე და გამოუტანა ხალხს. აქ
რალაც უეცარის ხმით დაიყვირა: „წა-
რიდეთ... ყოველი ესე წმიდა არს
ესე არს ნიჭი ღვთისა...“ ამ დროს
წამოვსწრო იქაურივე დეკანოზი, და
როგორც სცნო გარემოება, მაშინვე
გაჰხადა ეკლესიის შესამოსელი ამ
მღვდელს და გაგზავნა მირგოროდის
საავთმყოფოში. პირველივე დღეს
უკეთ იყო მღვდელი, მაგრამ, შემ-

დღეს დღევში შემოილოდას...
და აებოდა ქალაქი...
არის, თურმე, კარგათ...
მე მღვდელი
ყმაწვილი და ქვეყნიე...
სხვა მწველი-
წაღია, რაც მღვდლობაშია და შეგდრ
წელიწადი, რაც მწველობაშია და შეგდრ
წელიწადი, რაც მწველობაშია და შეგდრ

ფეხებში კბილებს და გამოათრევს
გარე...“
— ამ შენმა ზღაპარმა დამაძინა
კიარა, სულ დამიკარგა ძილის სურ-
ვილი! რაღა მე შევედება ახლა? რა
მიქენი ეს? ამისანა ზღაპარის თქმას,
რომ სულ არაფერი გეთქვა, ის არ
ჰსჯობდა, ღუთხარი მე ჩემს მეზლაპ-
რეს, გავაწყვეტონე რა ზღაპარი.—
მოდო ერთი სიმღერა ჰსაქვი რამ,
იქნება თავი შევიქციაო როგორმე
ოფლის მოსელამდის! შევეხვეწე კი-
დევ ჩემს დას.
— რა გიმღერო? მკითხებან.
— რაც გერჩიოს, ეუთხარი მე,
ოღონდ თავი კი შევიქციაო. პრჩე-
ვანის დრო არ არის ახლა. პრჩია
მან თითონ, არჩია და ბოლოს „ნა-
ნაზე“ გაჩერდა. დაიწყო სიმღერა „წი-
წერნაკის“ ხმაზე და როდესაც ჩა-
ვიდა იმ ადგილთან, სადაც ჰსწვრია:
„აღინთე ცეცხლის გული, მტერსა
დაეცი მხედ და ვით შეილი ერთგული
დააკედი...“ აქ უცებ შესწყვიტა
სიმღერა სიტყვაზედ „დააკედი“, რა-
დგანაც საშინელი ყვირილი შეიქნა

დღეს დღევში შემოილოდას...
და აებოდა ქალაქი...
არის, თურმე, კარგათ...
მე მღვდელი
ყმაწვილი და ქვეყნიე...
სხვა მწველი-
წაღია, რაც მღვდლობაშია და შეგდრ
წელიწადი, რაც მწველობაშია და შეგდრ

უსსო ქვეყნები

მოსკოვის გამგეობა

ომის ამბავი. უნდა ვსთქვათ სი-
მართლევ, რომ ნახევარიც არ გვჯე-
რა ის, რასაც ზოგიერთი გაზეთები
მსმალთების უღმერთობაზე იწერე-
ბიან ამ ამბავს დროს. ისე მაგ. რუ-
სული გაზეთების ნომერი არ ჩაგვი-
ვარდებოდა ხელში, რომ შოგ უანგარო-
შო ამბები არ იყოს—მსმალთები-
საგან ქრისტიანების წვალებისა.—
ბევრს გაზეთს ცალკე განყოფილება
გაუჩენიათ—მაგ. ამისთანა სათაურით:
„ქრისტიანების წვალება ოსმალთე-
ბისაგან.“

მართლა რომ ძნელი დასაჯერე-
ბელია მაგ. ამისთანა ამბავი: ზაჩი-
რიდამ მენის ერთი გაზეთის კორრე-
სპონდენტი იწერება: „დღეს ერთი
საშინელი ხმა გაეარდა ქალაქში. ამ-
ბობდნენ, რომ აქაურს კამენდატს
ასსირ-ფ. მას გაუცია ბ. ძანება—227
დაჭრილი სერბიელები, რომელნიც
უკან დახეული ჯარს დარჩათ, მოჰკა-
ლითო და ეს ბრძანება ვითომც დღეს
დილით კიდევაც აქ რულებით.—
ბამეღელებს ესმოდათ თურმე საში-
ნელი და შემადრწუნებელი შეგლის
ყვირილი, მოთქმა და ტირილი.—
იქვე ყარაულებს რომ ჰკითხავდნენ—
რა ამბავიაო, არ ვიცითო—უპასუხებ-
დნენ და როდესაც ეს ამბავი თავთ
კომენდატს შეატყობინეს, იმან ისე-
თი სახე მიიღო პასუხის მაგიერ, რომ
ვითომც არც კი იცის—მის გამგეობის
ქვეშ იყვნენ ან არიან დაჭრილი
სერბიელები, თუ არა.—მაგრამ მე

ქუჩაზე; რამოდენიმე კაცი მოვარდა
ჩვენ თანჯრებზე და ბრახუნი დაუწ-
ყეს, მუჭებს ჰსცემდნენ, გამწარებუ-
ლნი და თანაც ამბობდნენ: „როგორ
ჰგალობს ეგ ოხერი, ვიდაცა არის!“
იტალიანურს კილოზე როგორ შეი-
ძლება ჩვენში სიმღერა?! მაგრამ,—სიმ-
ღერა რადგანაც შეგწყვიტა ჩემმა
მომღერალმა და არც მე ვიღებდი
ხმას,—გაბუსუნებული ვიყავი,—უსია-
მოვნო სტუმრები მალე მოგვემო-
დნენ და წავიდნენ ბალისკენ უდარ-
დელის სიმღერით. დიდხანს გვესმო-
და მათი სიმღერა: „ისევ და ისევ
ღვინითა, არილაღე, დროც გაეა-
ტაროთ ღზინითა თარილაღე!“
ამნაირ მდგომარეობაში ვარ, ჩე-
გო საყვარელო მეგობარო, და არ
ვიცო, რაქნა. თუ არ დამივიწყებ და
ჩემს ამბავს კვლავ მოიკითხავ, მზათა
ვარ უძღოურებას არ შეეუშინდე და
გვიპასუხო.

შენი ძმა და მეგობარი
მე თანისელი
მუთაისი 12 აგვისტოს

გაეფიქრე, რომ როდესაც, ჩერქეზების უფროსი მივიდა იმესთან და ჰკითხა: დაჭრილი სერბიელებს რა ვუყო, იმან უპასუხა თურმე: დაჭრილები ჩვენთვის საჭირონი არ არიან! და ეს პასუხი ისეთი კილოთი უთქვამს, რომ ჩერქეზების უფროსი გაუგია, რასაც ის ნიშნავდა. ზამბარუნებულა იქიდან, წაუყვანია კაცები და უკან კარებით შესულა ლაზარეთში, სადაც ეს დაჭრილები იწვნენ. — რამდენიმე მინუტში ბოლო მოუღიათ მათი გაწვადებული სიცოცხლისთვის. ღამინჯვებული გეამები შუა ღამემდო ლაზარეთში ყრილა და ნაშუადღებებს კი ორმოცი ურმით გაუტანიათ ქალაქ გარეთ და ზაიხარის ჩრდილოეთის მხარეს თხრილებში ჩაუყრიათ. — მსმალეობი არ მაღავენ ამისთანა შემთხვევებს, თუმცა ერთმა ოფიცერმა, რომელსაც ამ ამბავზე ლაპარაკი ჩამოუგდე მითხრა: საკვირველია! ძალაქში დაჭრილი სერბიელები ჩვენ არ გეყოლია!

ჩვენ არ შეგვიძლიან გადმოვტყდა, ადგილის უქონლობის გამო, თორემ რამდენიმეთ უფრო ამ მოყვანილ ამბავზე საზარელი ამბები იბეჭდება — ქრისტიანების წვალებაზე მსმალეობისაგან. — საკვირველი ყველა ამ ამბავში ისაა, რომ ამ უღმერთოებას, ქრისტიანების წვალებას მსმალეთში უმთავრესად ჩვენეთიდან გარდასახლებული ჩერქეზებს აბრალდებენ. საკვირველია, რომ ამ გარდასახლებამდი ჩერქეზებს ჩვენში სრულებით ამ გვარი ხმა არ ჰქონდათ. დავარდნილი! — მინ იციან — თუ კი ეს ხმები მართალია, რა მიზეზი უნდა იყოს ჩერქეზების ამ გვარი მოქმედებისა.

— 16 აგვისტოს მოსული ტელეგრამა გვაცნობებს, რომ უმთავრესი სახელმწიფოებს მოლაპარაკება აქეთა დაჯერონ მსმალეთის მართებლობა, რომ მან პატივი სცეს ჰენდის კონგენციის გარდაწყვეტილებას. ისინი ერთად თხოულობენ ომის შეწყვეტას. მსმალე ეს ეს არის დათანხმდა დროებით შეწყვეტას ომიანობისა.

— ახალში და ჯერ კიდევ გამოუცემელს თავ. მილანის მანიფესტში არის ნათქვამი, რომ ჩერნოგორია და სერბია, უკანასკნელ ღონისძიებამდინ იოზებენო.

— ბელგრადში შამილის შვილის მოვლიან, რომელიც ჩერქეზების წინამძღოელი (?) იყო. ი., როგორც ამბობენ, სერბიის არმიამ აპირებს შესვლასაო.

ბანსხალეზანი

ზრადუსი 9 კოპიკათ.

პურის არაყი, აქციზის ვალი მიცემული, კარგად გაწმენილი (აჩიზჩენი) ისყიდება სპირტის ოპტოვოი სკლადში ნადვორნი სოვეტნიკ პლექსანდრე ლაზარის თაიროვისას, თავის საკუთარ სახლში, არქიელის მეიდანზედ. სყიდვა შეიძლება 3 ვიდროდამ 40 გრადუსამდე და მეტრც.

(3-1)

ღაიბავდა შუთაისში და ისყიდება სასწაელებლის ზედამხედველთან უ. მ. ასათიანთან

კანონები

მღვდელთათვის საკონდილად საჭირონი, სასულიერო სასწაელებელთა და სხვათა წესდებათაგან გამოკრებული ქართულს ენაზედ. (3-3)

LA VELOUTINE

(ველუტინი)

ერთნაირი ზრინჯის კუდრი (უმარილი), ბისმუტით გაკეთებული.

ისეთი ზედმოქმედება აქვს ადამიანის ხორცის კანზე, რომ აღზობს და ახალგაზდა ადამიანის კანს დაამსგავსებს.

ქანს ეკერება და არა სჩანს.

შ. ძ ა ი — გამომგონი

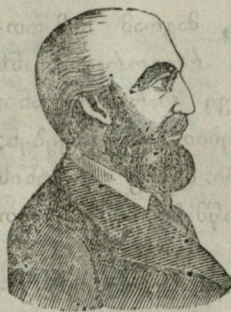
pommade satin

(ატლანის კომადა)

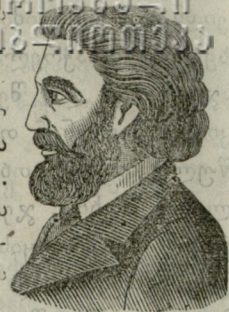
ხელების კანის რბილად შესანახავად; ზამთარში არ დაუსკდება ხელის კანი, ვინც ამ კომადას ხმარობს.

9, Rue de la Paix, Paris

156-55

ათასი პირი, ქალი და კაცი თავისი მშვენიერის თმის ქონებით ვალდებულია მხოლოდ სამსლვარ გარეთ ვაჭრობაში შემოტანილ ესრეთ წოდებულ მცენარეობითს ძინო-გლიცარინის კომადას, რომელსაც თმა ამოჰყავს. ეს კომადა უცდია ზევრს გამოჩენილ ექიმობის მცოდნეს და რეკომენდაციის წიგნი აქვს

ქიმიის პროფესორისა ლანდგერისტთან დანიშნულისა, ვენაში, უ. პლესჩინსკისა და ნებარტა აქვს მოსკოვის საექიმო მთავრობისა; საკვირველი და წარჩინებული წარმატება ჰქონდა და უკანასკნელ დროს მოსკოვის საექიმო მთავრობამ განიხილა და ჰპოვა კარგი თვისება ამისი.

წესიერათ იმის ხმარებაზე მომატებულათ მოსვლელი თაფიც კი მალე თმით იმაყვება. საკვირველათ თავის კეფას უმავრებს, სრულებით კანის ყოველ გვარ ქერქემს ამორებს, თმას ამავრებს, მცირე ხანში ბუნებითი სიბრწყინვალეს აძლევს და მეტის-მეტ მშვენიერის სუნიით, რომელიც იმისი ძვირფასი კუთვნილებაა, რასაკვირველია, პირველის ტურფა ტუალეტის დამამშვენებელია.

შველა ეს თვისებანი ჩემის ნაწარმოებისა მაძლევს სრულს სიმართლეს იმედი ვიქონიო, რომ რუსეთში ძალიან ვასავალი ექნება უპატივემულისს პუბლიკის სასარგებლოდ.

შასი ბანკისა 2 მანეთი

შოველ ბანკთან არის დარიგება — თუ როგორ უნდა იხმარონ ეს პომადა

კომადა PASTA EUGENIE

ამ პომადას გამამგონს აქვს პატივი განუცხადოს საზოგადოებას, Pasta Eugenie ისყიდება თშილისში ლანკოს მუზიკალურ მაღაზიაში, სასახლის ქუჩაზე, არწრუნის ქარვასლაში, ვლადიკავკაზში — სეგალოთან და სტამბოლში ქურულ-

ჩენკოსთან, სადაც ისყიდება სხვა აქ მოყვანილი ნივთებიცა.

ეს პომადა „Pasta“ იმითია შესანიშნავი, რომ ცოტახნის ხმარების შემდეგ, ლაქები, კორფლი, ქერქემი და სიცხისაგან სახეზე მოდებულ სიმავე სრულიად იკარგება და მსწრაფ-

ლადაც. პირის სახე იწმინდება და ახალგაზდა ადამიანის სიცხოველი ეძლევა. შველაზე უფრო ეს პომადა იმათთვის არის საჭირო, ვისაც სუფთა და თეთრი პისისაზე ჰსურთ, რომ ჰქონდეთ. მყიდველებისათვის გარანტი, არის ვენის ქიმიის პროფესორი ძლეჩინსკი და მოსკოვის საექიმო მთავრობის მოწმობა.

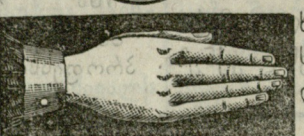
შასი ერთი ბანკის 1 მან. და 60 კაპ.

ბანკთან არის დარიგება — თუ როგორ უნდა იხმარებოდეს.

შოველ პომადას ბანკს, როგორც თმისთვის აგრეთვე „Pasta“-ს აქვს თავის დალი, ამურის სურათით და გამამგონის ხელის

საც ხორცის კანის ავთმყოფობა არა აქვს, მაგრამ ჰსურს, რომ წმინდა ხელი ს

ხორცის კანი ჰქონდეს სახეზე, ხელეზე და ყელზე. BERTHAË RIES.

ეს პომადა ისეა შედგენილი, რომ იმის ხმარების შემდეგ, ხელის კანი განსაკვირველად რბილდება, თეთრდება და მხოლოდ ღრმა მოხუცებულებში ჰკარგავს ამ თვისებებს.

ერთი ბანკის შასი 1 მან. და 30 კაპ.

თმის საღებავი — ათი მინუტის განმავლობაში ღებავს და ექვს კვირას სძლებს. შასი სამი მანეთი.

ტოკაის ბალზამი — საშუალება ეზოლისათვის. შასი 60 კაპ. 54-30

რკ. გზა.	დილა.	საღამ.	II კ.	III კ.	ცეცხლის გემები	ფო. შაბა	ბირჟა	მან. კაპ.	მაზანდა	მან. კაპ.
თფილისი	9 36	4 54			ა) შოთილამ მიდის:	ა) თფილისი დამ:	პეტერბურგი, 11 აგვის.		თფილისი, 19 აგვის.	
მცხეთა			68	38	მდენისკენ — შაბათს დილის 8 საათ.	სამსლვარ გარეთ, მუთაისს, რუსეთს	მართი მანეთი ღირს:		პური შორავლის ფთ.	80
ზორი	12 21	8 41	2 40	1 23	სტამბოლს — კვირათობით, დილას.	ყოველ დღე კვირას გარდა. ზუგდ.	ლონდონში 3 1/2 პენსი.	84	ქერი ფუთი.	60
ხაშური	2	11 10	3 92	2 18	ბ) მდენსილამ:	ოთხშ., მსურვეთს — პარასკ და	პარიჟში 3 3 1/2 სანტიმი.	89	ბაბა პრევენისა, ფუთი.	5 50
ბეჟათუბანი			4 42	2 46	შოთისკენ — ორშაბ. ნასად. 3 საათ.	ორშაბ. ბაქოს — ორშ. სამშაფ. და	სკოლტი (სარგებლისფასი)	6	— ამერიკისა, ფუთი.	6 30
შვირლია			5 81	3 23	სტამბოლს — ოთხშაბათს, შუადღებზე	შაბ. ძახეთს — სამშ. და შაბ.	ბანკის ბილეთი 5%	99 25	ბაჰენტილი ბაბა ფთ.	8
ქუთაისი	8 23		6 75	3 75	შოთილამ: I II III	ბ) შუთაისი დამ:	მოგებიანი (პირველისესხი)	198	მატული თუშური ფთ.	7 50
სამტრედია			7 73	4 29	საზუმაში . 4 „ 3 „ 1 „	თფილისისა და შოთისაკენ — ყო-	მოგებიანი (მეორე სესხი)	196 50	— თარაქისისა ფთ.	7 50
ახ.-სენაკი			8 57	4 76	ქერჩამდი. 20 50 15 50 5 „	ველ დღე, კვირას გარდა. მსურ-	ბირაოს ფურტლები:		პარეშუმი ნუხური გრ.	2 60
შოთი	11 44		9 75	5 42	ტაგანროგ. 34 „ 27 „ 8 60	გეთს — ორშ. და პარასკ. ზუგდის	თფილ. საზნ. ბანკისა.		ქონი, ფუთი.	4
					მდენსამდი. 38 „ 30 „ 9 60	— ოთხშაბ.	ხერსონის ბანკის (5 1/2)	88	ქონის სათელი ფუთი.	5 60
შოთი	8 40				ტელეგრაფი მ. კაპ	შოველგან ყოველ დღე, კვირას	მოსკოვის (5%)	91 25	სტეარინის სათელი, ფ.	10 30
ახ.-სენაკი			1 18	66	მ. ცი სიტყვა თფილისილამ:	გარდა.	აქციები:		ხორცი ძროხისა, ლიტ.	45
სამტრედია			2 61	14	მუთაისს, შოთს 1	დ) შოთი დამ:	მდენის საფარო ბანკის	158	— ცხვრისა, ლიტრა.	54
ქუთაისი	11 51		3 41	69	ზორს, დუშეთს, სიღნახს . . . 50	შოველგან ყოველ დღე, კვი-	შოთი-თფილ. რკინ. გზის	139 50	სპირტი, ვედრო.	6 60
შვირლია			3 98	2 21	როსტოვს მდენსა მოსკოვს . . . 2	რას გარდა.	შაიზლის ცეცხ. გემების	530	შაქარი, ბროც. ფუთი .	6 90
ბეჟათუბანი			5 33	2 96	პეტერბურგს, მარშავას 2	წიგნის გავზენარუსეთში	ქავეზის და მეტურის	205	— ფენილი ფუთი	5 80
ხაშური	5 41	1 6 5	84 3 24		მსმალეთში, შევიტარიაში . . . 3	და სამსლვარ გარეთ:	პირე. საზღვევ. საზოგ.	724	ქავე გრგვალი ფუთი	19
ზორი	7 23	3 6 7	36 4 9		იტალიაში და საფრანგეთში. . . 3 50	ლია წიგნის 4	პეტერბ. საზღვევ. საზ.	263	შეთი ქუნჯუთისა ფთ.	5 50
მცხეთა			9 8 5	4	ინგლისში. 3 75	დაბეჭდილის (სამი მისხალი) . . . 8	მოსკოვის საზღვევ. საზ.	260	მქრო 1/2 იმპერიალი	6 27
თფილისი	10 16	7 24	9 75	5 42						